

09.05.2017

Lsp/6

6 Autoliikenteen verkkoselvitys (a-asia)

HEL 2017-005296 T 07 01 03

Hankenro 0902_21

Päätösehdotus

Kaupunkisuunnittelulautakunta päättää merkitä tiedoksi Autoliikenteen verkkoselvityksen.

Esittelijän perustelut

Autoliikenteen verkkoselvityksessä on tutkittu Helsingin moottori-ajoneuvoliikenteen verkkoa nykytilanteessa, tavoitetilanteessa yleiskaavan toteututtua 2050 sekä väli vuosina 2025 (investointiohjelman hankkeet toteutuneet) ja 2040. Työn lähtökohtina ovat mm. uuden yleiskaavan maankäyttö ja liikenneverkot, Helsingin strategiaohjelma ja sen tavoitteet, liikkumisen kehittämisohjelma sekä Helsingin seudun liikennejärjestelmäsuunnitelma (HLJ 2015).

Työssä verkon arviointimenetelmä oli kaksiosainen: autoliikenneverkon kokonaisuutta arvioitiin koko verkkoa koskevien 10 verkkokriteerin avulla ja katuosuuksien merkitystä ja palvelutasoa verkossa linkkikriteerien avulla. Katuosuuskohtaiset tarkastelut on tehty tavaraliikenteen sujuvuuden, joukkoliikenteen kilpailukyvyyn ja autoliikenteen tasapainon näkökulmista. Työssä on tutkittu myös bulevardien toteuttamisjärjestystä ja yleiskaavan liikennetunnelien vaikutuksia.

Suuria yksittäisiä ongelmakohtia ei verkolla havaittu lopputilanteessa, välivaiheissa tai vaihtoehtoskenaarioissa.

Jatkossa olisi hyvä selkeyttää entisestään katuverkon joukkoliikenteen, tavaraliikenteen ja autoliikenteen tärkeimpiä yhteyksiä ja verkon tarkoituksenmukaista jäsentelyä. Tavaraliikenteen osalta korostuu erityisesti sujuvat yhteydet satamiin, joilla turvataan tuonnin ja viennin kilpailukykyä. Toisaalta sujuva tavaraliikenne on tärkeää myös pienteollisuusalueilla ja keskustassa, missä sujuvien kulkureittien ja lastausalueiden löytymisessä haasteena ovat muut tilankäyttäjät.

Joukkoliikenteen runkoyhteydet tulevat tulevaisuudessa siirtymään linja-autoliikenteestä enemmän raitioliikenteeseen. Omilla kaistoilla toimiva joukkoliikenne takaa paremman ja luotettavamman palvelutason. Kulkutila saatetaan tällöin joutua ottamaan muilta liikkumismuodoilta. Kävelyn, pyöräliikenteen, turvallisuuden ja viihtyisyyden kannalta on tärkeää, ettei autoliikenne siirry liiaksi alemmalle katuverkolle, vaan että

se pysyy keskeisillä sille määritetyillä reiteillä. On tärkeää, että myös tulevaisuudessa on autolla mahdollista liikkua katuverkolla kohtuullisella sujuvuudella. Esimerkiksi autoliikenteen hinnoittelulla, tehokkaalla joukkoliikennejärjestelmällä ja pyöräliikennettä kehittämällä voidaan vaikuttaa autoliikenteen määrään tulevaisuudessa.

Kaupunkibulevardeilla on myönteinen vaikutus joukkoliikenteen käyttöön ja joukkoliikenteellä saavutettavuuteen. Bulevardit saattavat kuitenkin lisätä autoliikennettä rinnakkaisilla kaduilla ja niillä on paikoin negatiivisia vaikutuksia autoliikenteen matka-aikoihin ja saavutettavuuteen.

Liikennetunneleista saatavat liikenteelliset hyödyt verkkotasolla ovat näiden tarkastelujen mukaan vähäisiä. Tunnelien toteuttamisella voidaan kuitenkin rauhoittaa pintaliikennettä.

Katuosuuden merkitys ja palvelutaso

Linkkikriteerien avulla on tuotettu tutkittavien vaihtoehtojen analyysi sekä merkityksen että palvelutason osalta. Katuosuuden merkitys kuvaa kadun tärkeyttä ja vaikuttavuutta verkolla ja palvelutaso katuosuuden tarjoaman palvelun laatua tai ruuhkaisuutta.

Tavaraliikenteelle merkittävämpiä katuosuuksia ovat kehätiet ja pääväylät, yhteydet satamiin ja logistiikkakeskuksiin. Palvelutaso näillä reiteillä säilyy pääasiassa hyvänä. Etenkin yhteys Vuosaaren satamaan säilyy sujuvana. Sisääntuloväylien muuttaminen bulevardeiksi laskee kuitenkin näiden väylien palvelutasoa myös tavaraliikenteen osalta. Kantakaupungissa palvelutaso tavaraliikenteelle on kohtuullinen; jake-lun sujuvuutta voitaisiin tehostaa esimerkiksi huoltotunnelin käytön laajentamisella sekä lastausruuduilla.

Autoliikenteen verkon merkitys joukkoliikenteelle kasvaa säteittäisillä ja poikittaisilla runkoreiteillä. Raitiotieverkon laajentuminen ja pikaraitiotien toteuttaminen mahdollistavat paremman palvelutason verkolla, kun joukkoliikenne ei ole riippuvainen muun ajoneuvoliikenteen ruuhkautumisesta. Linja-autojen kauko- ja runkoliikenteen reiteillä on panostettava muusta autoliikenteestä riippumattomaan liikkumiseen. Bussikaistojen toteuttamisen tarve bulevardeilla selviää bulevardien ja joukkoliikennejärjestelmän tarkemmassa suunnittelussa.

Moottoriajoneuvoliikenteen merkitys korostuu kehäteillä, sisääntuloväylillä ja sisääntuloväylien jatkoreiteillä kantakaupungissa. Ajoneuvoliikenteen hinnoittelulla on selvä verkon kuormittumista hillitsevä vaikutus, jonka suuruuteen vaikuttaa hinnoittelun toteutustapa. Bulevardien palvelutasoa heikentävä vaikutus kohdistuu pääasiassa kehä I:n ja kanta-

kaupungin väliselle vyöhykkeelle. Palvelutaso kantakaupungissa pysyy lähes ennallaan ja säilyy kehä I:n pohjoispuolella kohtuullisena.

Verkon kokonaisuus

Moottoriajoneuvoliikenteen verkkoa arvioitiin myös kokonaisuutta kuvaavien kriteerien avulla.

Tulevaisuuden verkkovaihtoehdoilla on vaikutus kulkutapajakaumaan. Joukkoliikenteen osuus moottoroiduista matkoista kasvaa nykyisestä kaikissa tulevaisuuden skenaarioissa. Helsingin keskeisten työpaikka-alueiden saavutettavuus joukkoliikenteellä paranee kaikissa tulevaisuuden skenaarioissa.

Kulkutapajakauman ja saavutettavuuden lisäksi arvioitiin verkkoja seuraavista näkökulmista: matka-aika, kaupunkitilan käyttö, maankäytön vaikutukset, melu, ilmastovaikutukset, onnettomuuskertymät, jalankulku ja pyöräliikenne.

Bulevardien ja liikennetunnelien toteuttaminen

Työssä tutkittiin Länsiväylän, Hämeenlinnanväylän ja Tuusulanväylän bulevardisointia. Bulevarditarkasteluissa oletettiin kaikissa bulevardisoinnin toteutuneen Vihdintiellä ja Laajasalontielle. Kaikilla tutkituilla bulevardeilla on samanlaisia liikenteellisiä vaikutuksia; väylän kapasiteetin laskiessa liikennemäärä väylällä vähenee ja liikennettä siirtyy jonkin verran korvaaville reiteille muualle katuverkkoon. Vaikutusten suuruus, bulevardien tarkempi toteutusmuoto ja toteutusjärjestys tarkentuvat bulevardien suunnittelun edetessä.

Liikennetunnelien tarkasteluissa tutkittiin keskustatunnelin, Hakamäentien läntisen ja itäisen tunnelin sekä Itäväylä-kehä I välisen tunnelin toteuttamista. Liikennetunnelien toteuttamisen kannattavuutta tulee arvioida jatkossa lisää. Näiden tarkastelujen perusteella tunnelien kulkutapavaikutus ja vaikutus liikenteen sujuvuuteen verkon kokonaisuuden kannalta on vähäinen. Tunnelit voivat kuitenkin mahdollistaa pintaliikenteen rauhoittamisen. Tunnelien mahdollistamia maankäytön hyötyjä ei tässä työssä tutkittu.

Esittelijä

liikennesuunnittelupäällikkö
Reetta Putkonen

Lisätiedot

Kaisa Reunanen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37109
kaisa.reunanen(a)hel.fi

Liitteet

09.05.2017

Lsp/6

-
- 1 Tiivistelmä loppuraportista
  - 2 Loppuraportti

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano